

Servîsa nexweşiya şeker · Diabetesmottagning

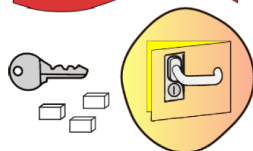
Deftera lîsteyê ji bo nexweşiya şeker

Checklista vid diabetes

Doktor di derbarî nexweşiya te ya şeker de dixwaze bi te re biaxife.

Läkaren vill prata med dig om din diabetes.

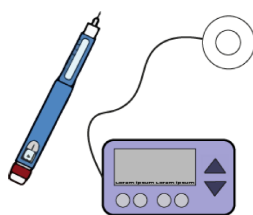
Xwarina tu dixwî di xwîna te de vediguhêre şeker. Ji bo ku şeker bikane bikeve şaneyan pêwîstî bi însûlînê heye. Însûlîn mîna miftekê ye ku deriyê şaneyan vedike.

Maten du äter blir till socker i blodet. För att sockret ska komma in i cellerna behövs insulin. Insulin är som en nyckel som öppnar in till cellerna.

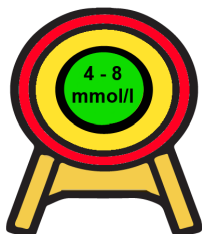
Laşê te însûlîna pêwîst bi xwe çênake. Lêwma divê tu însûlînê bi şêweyeke din werbigrî.

Din kropp gör inget eget insulin. Därför behöver du få insulin på något annat sätt.

Tu însûlîna xwe, yan bi pênuşa însîlînê an jî bi rêya pompeya însûlînê distînî.

Du tar insulin med en insulinpenna eller en insulinpump.

Armanc ewe ku asta şekerê di xwîna te de dakeve 4-8 mmol/l.

Målet är att ditt blodsocker ska ligga mellan 4-8 mmol/l.

Servîsa nexweşiya şeker · Diabetesmottagning

Deftera lîsteyê ji bo nexweşiya şeker

Checklista vid diabetes

	<p>Ku şekerê di xwîna te de zêde be tu yê tî bibî, zêdetir mîz bikî, biwestî û jar bibî.</p> <p>Om ditt blodsocker är högt kan du bli törstig, kissa ofta, bli trött och gå ner i vikt.</p>
	<p>Ku şekerê di xwîna te de kêr bibê tu dikarî biricifî, birçî bibî, bizeriximî û zû bîhnteng bibî.</p> <p>Om ditt blodsocker är lågt kan du bli skakig, hungrig, blek och irriterad.</p>
	<p>Tu çiqas çalak î û tu çi dixwî li ser şekerê di xwîna te de bandorê dîke û her wiha pêwîstiya te ya bi însûlînê jî.</p> <p>Hur mycket du rör på kroppen och vad du äter påverkar ditt blodsocker och hur mycket insulin du behöver.</p>
	<p>Pêwîste tu ketonan bipîvî dema asta şekerê di xwîna te de li dora 14 mmol/l an jî zêdetir be di demeke bi çend seetan de.</p> <p>Du behöver mäta ketoner när ditt blodsocker är 14 mmol/l eller högre i flera timmar.</p>
	<p>Pêwîst e tu şekerê xwîna xwe rojê çend caran kontrol bikî.</p> <p>Du behöver kontrollera ditt blodsocker flera gånger om dagen.</p>

Servîsa nexweşiya şeker · Diabetesmottagning

Deftera lîsteyê ji bo nexweşiya şeker

Checklista vid diabetes

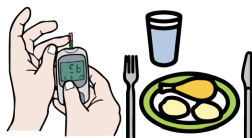
Ji bo ku hemî laşê te sax be lazim tu xwarinên baş bixwî, gelek bimeşî û şekerê xwîna xwe zûbezû kontrol bikî.

För att hela din kropp ska må bra behöver du äta bra mat, röra på dig och kontrollera ditt blodsocker ofta.

Dema tu nexweş bibî hîngê li ser şekerê xwîna te bandor çêdibe û dê hîngê pêwîstiya te bi dozajên din yên însûlînê hebe.

Om du blir sjuk kommer ditt blodsocker att påverkas och du kan behöva ändra insulindoserna.

Pêwîste ku tu kolhîdratên di xwarina xwe de bihesibînî û şekerê xwînê kontrol bikî ji bo ku bizanî ka pêwîstiya te bi çiqas însûlînê heye.

Du behöver räkna kolhydrater i maten du ska äta och mäta ditt blodsocker för att veta hur mycket insulin du ska ta.

Hba1c pîvaneke û şanî dide ka şekerê xwîna te di 6-8 hefteyên dawî de di kîjan astê de bûye.

Hba1c är ett värde på hur ditt blodsocker varit i genomsnitt senaste 6-8 veckorna.

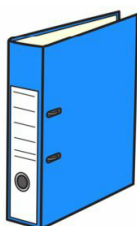
Servîsa nexweşiya şeker · Diabetesmottagning

Deftera lîsteyê ji bo nexweşiya şeker

Checklista vid diabetes

Nojdar di derbarî vê mijarê de te agahdardike.
Sjuksköterskan vill informera dig om det här.

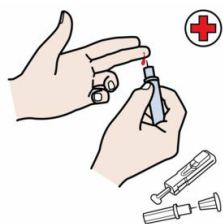
Wê ji te re dosyeyek bê dayîn ku tê de di derbarî nexweşiya şeker de agahdarî heye. Divê ev dosye her cara ku tu bê cem tîma nexweşiya şeker li ba te be.

Du får en egen pärm med information om diabetes. Den ska du alltid ta med dig när du träffar diabetesteamet.

Em hemî zarokên ku li Swêd nexweşiya şeker pê re hene qeyd dikin da ku hemiyên wan alîkariyeke bi rêk û pêk bistînin.

Vi registrerar alla barn med diabetes i Sverige, så att alla ska få lika bra hjälp.

Tu yê hîn bibî ka tu yê çawa şekerê xwîna xwe kontrol bikî.
Du får lära dig hur du kontrollerar ditt blodsocker.

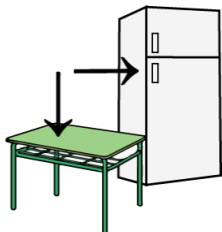

Tu yê hîn bibî ku tu yê çawa însûlînê bistînî.
Du får lära dig hur du tar ditt insulin.

Servîsa nexweşiya şeker · Diabetesmottagning

Deftera lîsteyê ji bo nexweşiya şeker

Checklista vid diabetes

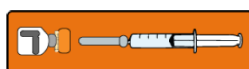
Însûlîna ku tu bistînî pêwîste di germahiya asta hundurîn de be. Ya ku tu bi kar neyînî tu dê di sarincokê de biparêzî.

Det insulin som du använder ska förvaras i rumstemperatur. Det som du inte använder ska du ha i kylskåpet.

Dema şekerê di xwîna te de dakeve tu yê hîngê glîkozê bixwî.

Om du får för lågt blodsocker ska du äta druvsocker.

Hûnê ji dermanxanê derziyekî bikirin. Ev derzî weke nexweşekî şeker dema tu jixwebiçî tu yê bi kar bînî. Kesên din jî pêwîste bizanin ka ev derzî çawa bi kar tê.

Ni ska köpa en spruta på apoteket. Den kan användas om du som har diabetes blir medvetlös. Andra behöver lära sig hur sprutan fungerar.

Wê ji te ketonpîvek bê dayîn ku dê pêwîstiya te pê hebe dema şekerê di xwîna te de demeke dirêj ji 14 mmol/l zêdetir be.

Du får en ketonmätare som du behöver använda om ditt blodsocker varit högre än 14 mmol/l i flera timmar.

Hemî navgînên ji bo te pêwîst dê weke reçete bîn nivîsandin û ji bo ku ew ji te re werin şandin pêwîst e hûn telefon vekin.

Dina hjälpmedel kommer att skrivas på ett recept och du behöver ringa för att de ska skickas med posten.

Servîsa nexweşiya şeker · Diabetesmottagning

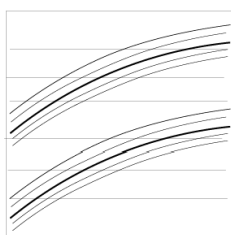
Deftera lîsteyê ji bo nexweşiya şeker

Checklista vid diabetes

Ji bo ku alîkariya ji te re pêwîst bistînê emê bi dibistana te re têkildar bin.

För att du ska få den hjälp du behöver kommer vi att kontakta din skola.

Ji me re pîvanên bejin û giraniya te ye berê lazim in ji bo ku pêşveçûna tendursitiya te bişopînin.

Vi behöver tillgång till dina tidigare längd och viktkurvor för att se att du följer din egen tillväxt.

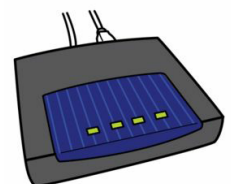
Ji bo kesên ku nexweşiya şeker pê re heyî komeleyek heye û tu dikarî bi wan re pêwendiyê dêynî.

Det finns en förening för personer med diabetes som du kan ta kontakt med där du bor.

Em dikarin di derbarî malper û, aplikasyon û pirtûkan de jî agahdarî bidin te.

Vi kan ge dig bra tips på hemsidor, appar och böcker om diabetes.

Bernameyek heye ku tu û servîsa berpîrs dikarin bi kar bînin ji bo parvekirina agahdarî di derbarî şekerê xwîna te de û dozaja însûlînê.

Det finns ett program som du och mottagningen kan använda er av för att dela information om ditt blodsocker och dina insulindoser.

Servîsa nexweşiya şeker · Diabetesmottagning

Deftera lîsteyê ji bo nexweşiya şeker

Checklista vid diabetes

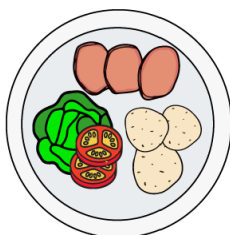
Dîyetîst dixwaze di derbarê vê de te agahdar bike.

Dietisten vill informera dig om det här.

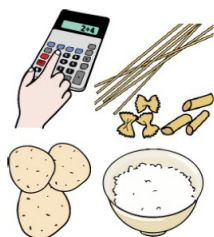
Baş e ku tu di warê xwarina xwe de bi kêrhatî bî.

Det är viktigt att du har bra måltidsrutiner.

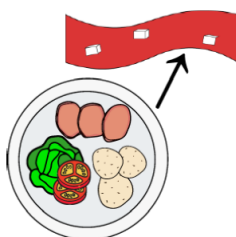
Pêwîst e tu baş bifikirî ka tu çi dixwî.

Det är viktigt att du tänker på vad du äter.

Baş e ku bizanî ka kolhîdrat, rûn û proteîn bandoreke çawa dîkin li ser laşê te.

Du behöver veta hur kolhydrater, fett och protein påverkar din kropp.

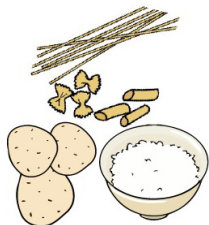
Pêwîst e bizanî ka kolhîdrat çi bandorê li ser şekerê xwîna te dîkin dema tu xwarinê dixwî.

Du behöver veta hur kolhydraterna påverkar ditt blodsocker när du äter.

Servîsa nexweşiya şeker · Diabetesmottagning

Deftera lîsteyê ji bo nexweşiya şeker

Checklista vid diabetes

Gelek cûreyên kolhîdratan hene, yê giran û yê bi sûret.
Det finns olika sorters kolhydrater, långsamma och snabba.

Energy	1000 kJ	1000 kcal	7%
Fat	37 g	34 g	5%
Carbohydrate	17 g	22 g	11%
Alcohol	0 g	0 g	0%
Protein	7.5 g	18 g	23%
Fiber	4.4 g	7.3 g	10%

Baş u ku li ser naveroka xwarina tu dixwî şareza bî ka çiqas kolhîdrat tê de hene.

Du behöver kolla på matens innehållsförteckning för att se hur mycket kolhydrater den innehåller.

Hîn vexwarin ji yê din zêdetir bandorê dikan li ser şekerê xwîna te.

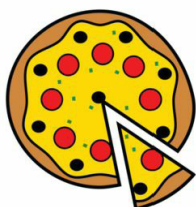
Vissa drycker påverkar ditt blodsocker mycket mer än andra.

+s

Gelek cûreyên rûn hene, hinek ji wan baş in û hinek ne baş in.

Det finns olika sorters fetter, vissa är bra och andra är inte så bra.

Hîn xwarin hene ku meriv nizane jê bi şunde çiqas însûlînê bistîne.

Det finns maträtter som gör det svårare för dig att veta hur mycket insulin du ska ta.

Servîsa nexweşiya şeker · Diabetesmottagning

Deftera lîsteyê ji bo nexweşiya şeker

Checklista vid diabetes

	<p>Tiştên şêrîn û çerez li şekerê xwîne bandoreke mezin dikin û hîngê pêwîste tu fêr bibî ka tu yê çawa bifikirî di derbarî xwarina van tiştan de.</p>
	<p>Pir madeyên din hene ku li şuna şeker bi kar tên. Hîn ji wan bandorê li ser şekerê xwîne dikin hîn jî bê bandor in.</p> <p>Det finns olika sötningsmedel som används istället för socker. Vissa påverkar blodsockret och andra gör det inte.</p>
	<p>Lîsteyên kolhîdratan hene, her wiha aplîkasyon û kîtêbên xwarinçêkirinê jî hene ku dê alîkariya te bikin da ju bizanî di xwarinê de çiqas kolhîdrat heye.</p> <p>Det finns kolhydratslistor, appar och kokböcker som kan hjälpa dig att veta hur mycket kolhydrater maten innehåller.</p>

Servîsa nexweşiya şeker · Diabetesmottagning

Deftera lîsteyê ji bo nexweşiya şeker

Checklista vid diabetes

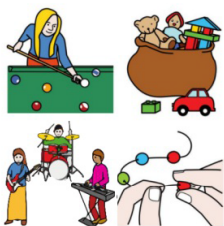
Şêwirmendê karên civakî dixwaze te agahdar bike ka cîvak dikare kîjan alîkariyê bide te.

Kuratorn vill berätta för dig om vilket stöd samhället kan ge dig.

Psîkolog dixwaze te bibîne û li ser rewşa te biaxife.

Psykologen vill träffa dig och prata om din situation.

Du dikarî bê terapiya lîstikê jî. Li wê derê tu bi xwe biryar didî ka tu yê î bikî. Gelek tişt hene ku tu dikarî hilbijêrî.

Du kan också få komma till lekterapi. Där får du välja helt själv vad du vill göra. Det finns mycket att välja på.

Serkeftin! em li vê derê ji bo piştevaniya te hene.

Lycka till! Vi finns här för att stötta dig.